

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobce: Z. H., narozený X,
bytem X,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2020, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7. 10. 2020, č. j. X, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2020, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 4. 8. 2020 zamítla žalovaná žalobci žádost o přiznání starobního důchodu podle § 58 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a s přihlédnutím ke smlouvě mezi Českou republikou a státem Izrael o sociálním zabezpečení ze dne 16. 7. 2000, publ. pod č. 73/2002 Sb. m. s. (dále jen „Smlouva“), neboť žalobce ke dni

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

důchodového věku, kterého dosáhl dne 1. 6. 2020, od něhož žádá přiznání starobního důchodu, pobíral též invalidní důchod, který je vyšší než vypočtený starobní důchod.

Žaloba

2. V žalobě žalobce nesouhlasil se zamítnutím žádosti o starobní důchod a namítal nesprávné započtení roků pro výpočet starobního důchodu, přičemž k žalobě přiložil přílohy označené jako dokument 1. - 8., ze kterých má být patrný špatný zápočet roků.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná k výzvě soudu předložila správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhla její zamítnutí. Podotkla, že žalobce dosáhl důchodového věku ke dni 1. 6. 2020, a tudíž na něj dopadá § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění, který stanoví pro přiznání starobního důchodu dobu pojištění 35 let. Dále uvedla, že se přednostně zkoumá splnění podmínek v českém právním řádu a poté se přihlédne i k dobám pojištění v jiném státě, jak tomu bylo v tomto případě. Žalovaná odkázala na § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, který stanoví započtení doby evidence na úřadu práce jako doby pojištění a dodala, že žalobcem předložené doklady o absolvování kurzů zprostředkovaných Úřadem práce ČR nejsou dobami pojištění, které bylo možné vzít v úvahu v rámci rozhodovací činnosti žalované. Žalovaná zdůraznila, že při souběhu nároků na více důchodů lze dle § 58 zákona o důchodovém pojištění, vyplácet pouze jeden z důchodů, a to ten vyšší. Uvedla, že pokračováním ve výplatě důchodu pro invaliditu prvního stupně nezanikl žalobci nárok na starobní důchod, ale pouze nárok na výplatu starobního důchodu.

Posouzení věci soudem

4. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaná a žalobce se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.
5. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
6. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 15. 6. 2020 žádost o starobní důchod s datem přiznání důchodu od 1. 6. 2020. Podle osobního listu důchodového pojištění ze dne 27. 8. 2020 byl žalobce od 1. 9. 1971 do 30. 11. 1974 zaměstnán jako osoba mladší osmnácti let, od 1. 12. 1974 do 6. 9. 1985 byl zaměstnán, od 7. 9. 1985 do 31. 5. 2004 je uvedena poznámka „ISR- vyloučená doba“, od 3. 5. 2005 do 31. 5. 2005 je uvedena poznámka „pojištění“, dále byl od 15. 4. 2017 do 31. 5. 2018 uchazečem o zaměstnání, od 1. 6. 2018 do 17. 7. 2018 je uvedena poznámka „pojištění“ a od 18. 7. 2018

do 31. 5. 2020 byl uchazečem o zaměstnání. Z dokladu o výpočtu důchodu ze dne 27. 8. 2020 je zřejmé, že žalobci byla uznána doba pojištění v ČR v délce 17 let a 87 dnů.

7. Podle § 28 zákona o důchodovém pojištění platí, že „[p]ojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.“ Z § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění přitom plyne, že „[p]ojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 35 let a dosáhl důchodového věku po roce 2018.“ Podle § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že „[u] pojištěnců narozených v období let 1936 až 1971 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.“
8. Z § 18 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění vyplývá, že „[r]ozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je období, které začíná kalendářním rokem bezprostředně následujícím po roce, v němž pojištěnec dosáhl 18 let věku, a končí kalendářním rokem, který bezprostředně předchází roku přiznání důchodu, pokud se dále nestanoví jinak.“ Podle odstavce 4 téhož ustanovení přitom platí, že „[d]o rozhodného období se nezahrnují kalendářní roky před rokem 1986. Není-li však v takovém rozhodném období aspoň pět kalendářních roků s vyměřovacím základem pojištěnce (§ 16 odst. 3 a 7), prodlužuje se rozhodné období před rok 1986 postupně tak, aby zahrnovalo ještě jeden takový rok, nejvýše však kalendářní rok bezprostředně následující po roce, v němž pojištěnec dosáhl věku 18 let.“
9. Dle § 58 odst. 1 části věty první před středníkem zákona o důchodovém pojištění platí, že „jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu více důchodů téhož druhu nebo na výplatu starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se jen jeden důchod, a to vyšší.“
10. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 Ads 13/2010-80, „[s]tanovení podmínek pro vznik nároku na starobní důchod, jakož i způsob stanovení jeho výše, je přitom v dispozici zákonodárce, který je může novou právní úpravou měnit i v neprospěch pojištěnců, neboť v opačném případě by nemohl reagovat na aktuální společenské, ekonomické či sociální poměry a neměl by tak nástroje pro udržení funkčnosti systému důchodového pojištění a zajištění příslušných sociálních práv všech pojištěnců. [...] Z hlediska atributů demokratického právního státu je samozřejmě podstatné, aby k takovým změnám nedocházelo svévolně, neracionálně, neodůvodněně a nediskriminačně, nicméně při splnění těchto předpokladů nelze stanovení přísnějších podmínek pro vznik nároku na důchod či pro jeho výši zákonodárci upřít. Z toho vyplývá, že na jednotlivé podmínky pro vznik nároku na starobní důchod a na stanovení způsobu výpočtu jeho výše nelze nahlížet jako na vzniklé právní vztahy, na které by dopadal zákaz zpětné účinnosti právních norem ve smyslu nemožnosti změny těchto podmínek. Naopak tyto podmínky je zapotřebí považovat toliko za právní skutečnosti tedy za okolnosti, s nimiž právní normy spojují vznik nároku na starobní důchod a pomocí nichž se určuje výše této dávky. Jedná se přitom o složené právní skutečnosti, neboť vznik nároku na starobní důchod a možnost stanovení jeho výše jsou zákonem podmíněny existencí několika jednotlivých právních skutečností, přičemž příslušné následky vznikají až splněním poslední z nich. Proto teprve až po splnění všech zákonných podmínek nutných pro vznik nároku na starobní důchod a pro možnost stanovení jeho výše lze hovořit o vzniku právního vztahu důchodového pojištění, na základě něhož má pojištěnec právo na tuto dávku důchodového pojištění. Opačný výklad by vedl k naprosto neudržitelnému závěru, podle něhož nelze v neprospěch pojištěnce nikdy měnit podmínky pro vznik nároku na starobní důchod či parametry potřebné pro stanovení jeho výše.“

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

11. Žalobce se narodil dne 1. 12. 1956, tudíž v souladu s přílohou k zákonu o důchodovém pojištění dosáhl důchodového věku 63 roků a šesti měsíců dne 1. 6. 2020. Podmínkou pro vznik nároku na starobní důchod tak v případě žalobce kromě dosažení důchodového věku bylo získání doby pojištění v délce nejméně 35 let. Tyto podmínky žalobce ke dni 1. 6. 2020 splňoval, což ovšem v dané věci není mezi účastníky řízení sporné. Mezi účastníky řízení naopak je sporné započtení dob pojištění pro stanovení výpočtu výše žalobcova starobního důchodu.
12. Klíčovým podkladem pro posouzení doby pojištění v ČR je osobní list důchodového pojištění, který tvoří součást prvostupňového rozhodnutí. Z tohoto osobního listu důchodového pojištění ze dne 27. 8. 2020 jednoznačně plyne, že celková doba pojištění pro nárok na starobní důchod do 1. 6. 2020 a stanovení výše jeho procentní výměry činí u žalobce 6292 dnů, tj. 17 let a 87 dnů.
13. K námitce žalobce, že žalovaná nezapočetla do doby pojištění žalobce všechny doby získané v období, kdy byl žalobce v evidenci Úřadu práce ČR, soud konstatuje, že započtení bylo provedeno v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, podle kterého platí, že *„[p]ojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby vedené v evidenci Úřadu práce České republiky – krajské pobočky, popřípadě pobočky pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) jako uchazeči o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a v rozsahu nejvýše 3 let též po dobu, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, s tím, že tato doba 3 let se zjišťuje zpětně ode dne vzniku nároku na důchod, doba, po kterou podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáležela před dosažením věku 55 let, se do ní započítává v rozsahu nejvýše 1 roku, a nezapočítává se do ní jiná náhradní doba pojištění nebo doba pojištění, které se kryjí s dobou, po kterou je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání; za dobu, po kterou náleží podpora v nezaměstnanosti, se přitom považuje též doba, po kterou se podpora v nezaměstnanosti neposkytuje z důvodu, že osobě vedené v evidenci uchazečů o zaměstnání přísluší odstupné, odbytné nebo odchodné.“*
14. Citované ustanovení omezuje nejvýše na tři roky započitatelnou dobu pojištění osob, které byly vedeny v evidenci uchazečů o zaměstnání po dobu, po kterou jim nenáležela podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a nejvýše na jeden rok započitatelnou dobu pojištění těchto osob před dosažením věku 55 let. Náhradní doba pojištění byla žalobci započítána za období, kdy byl veden v evidenci Úřadu práce ČR, a to v období od 15. 4. 2017 do 31. 5. 2018 a v období 18. 7. 2018 do 31. 5. 2020, a proto mu byla započtena celkem doba 1096 dnů. Tento zápočet plně odpovídá osobnímu listu důchodového pojištění založenému ve správním spisu i znění § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Proto soud této námitce žalobce nepřisvědčil.
15. Žalobce taktéž namítal nezapočtení doby jeho zaměstnání v Izraeli. K této námitce soud poznamenává, že v osobním listu důchodového pojištění žalobce ze dne 27. 8. 2020 je období od 7. 9. 1985 do 31. 5. 2004 označeno jako vyloučená doba. Toto vyloučení se však nevztahuje ke stanovení doby pojištění. Do té je žalovaná započtetla, a to v období od 7. 9. 1985 do 31. 5. 2004. Vyloučení se vztahuje pouze k určení osobního vyměřovacího základu. Nutnost vyloučit dobu pojištění získanou v Izraeli přímo plyne z čl. 13 Smlouvy, který stanoví: *„Není-li v článku 16 odst. 1 a článku 19 odst. 1 stanoveno jinak a závisí-li podle právních předpisů jedné smluvní strany vznik, zachování nebo obnovení nároku na dávku na existenci nebo získání určitých dob pojištění, musí příslušný nositel této smluvní strany, je-li to nezbytné, přihlídnout i k existenci nebo dobám odpovídajícího pojištění získaným podle*

právních předpisů druhé smluvní strany tak, jako by se jednalo o pojištění podle jejích právních předpisů.“ Žalovaná proto ani v tomto ohledu nepochybila.

16. Soud dodává, že při součtu doby pojištění v ČR a Izraeli žalobce splnil dle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění podmínku získání doby pojištění 35 let, a to dnem 1. 6. 2020.
17. Závěrem soud podotýká, že žalobce splnil podmínky pro vznik nároku na starobní důchod, který by mu náležel ve výši 3 230 Kč, avšak soud ze správního spisu zjistil, že žalobce pobírá taktéž invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně ve výši 3 554 Kč. S přihlédnutím k § 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že jsou-li splněny podmínky pro vyplácení více důchodů, vyplácí se pouze jeden důchod, a to ten vyšší, což je v této věci invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Žalobce proto nemá nárok na výplatu starobního důchodu, neboť je mu vyplácen invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, který je vyšší než by činil starobní důchod v případě žalobce. Žalovaná tedy postupovala v souladu s § 58 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, pokud žádost žalobce o starobní důchod zamítla.
18. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalované náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 6. dubna 2022

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

